

مرکز مجاز امام صادق علیه السلام

الروضة البهية في شرح اللمعة الدمشقية (القضاء)

کیفیت حکم - جواب مدعا علیه

جلسه ۹

استاد رفعتی

جواب مدعا علیه:

۱- آنکه اقرار به حق نموده و ادعای مدعی را تصدیق می نماید: در صورتی که منکر به حق اقرار نمود به شرطی که کامل باشد این اقرار در حقیقت نافذ است.

۲- بطور کلی ادعای مدعی را انکار می کند. ۳- در مقابل ادعای مدعی سکوت می کند.

مسئله:

اگر مدعی از حاکم بخواهد که اقرار منکر را بنویسد؛ وی موظف است این کار را کند؛ اگر از او خواست بر اقرارش شاهد بگیرد؛ مکلف است به این امر اقدام نماید؛ مشروط به اینکه یا او را شناخته و یا دو عادل شهادت دهند که وی را می شناسند و یا به صفات ظاهری او اکتفاء کرده و با درج خصوصیاتش، صورت اقرار او را بنویسد.

مسئله:

بعد از اقرار منکر به حق و صادق بودن مدعی؛ اگر مدعی حق خویش را از وی مطالبه نمود و او ادعای اعسار کرد:

الف. حاکم مکلف است از طریق شهادت بینة عادلانی که بر باطن حال وی آگاه است؛ صدق گفتارش را احراز نماید.

ب. یا طرف مقابلش، یعنی مدعی، او را بر این ادعای تصدیق کند.

ج. یا اساساً اصل دعوی و مخاصمه غیر مال بوده و منکر قسم بر اعسار خویش بخورد.

در تمام این سه صورت، او را رها می کنند (اعسارش مورد پذیرش است)؛ ولی در غیر این سه فرض او را باید حبس نمود تا از حالش مطلع شد.